

Naują JAV LB pirmininką į priekį varo lietuviybės variklis

Dalia CIDZIKAITĖ

Amerikiečiai naują Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininką **Arvydą Urbonavičių** pavadintą *dark horse* – žmogumi, apie kurį nedaug kas už JAV LB ribų žino ir apie kurį informacijos viešojoje erdvėje rasite itin mažai. Nepaisant to, jis, iš pradžių net neketinęs kelti savo kandidatūros, sugebėjo spalio gale Portlande vykusioje JAV LB XXII tarybos I sesijoje nurungti du rimtus varžovus ir tapti didžiausios už Lietuvos ribų lietuvių bendruomenės pirmininku. Ir pelnytai. A. Urbonavičius bendruomeninėje veikloje tikrai ne naujokas. Savo patirtį JAV LB jis skaičiuoja dešimtėmis metų – nuo 2002-ųjų, kai pirmą kartą buvo išrinktas į šios organizacijos tarybą. Pasak jo, dalyvauti lietuvių visuomeninėje veikloje jį motyvuoja dvasinis alkis ir didelis noras padėti Lietuvai. Kitaip ir būti negali, nes, prideda A. Urbonavičius, lietuviybė yra sudėtinė jo gyvenimo dalis ir reikalinga kaip oras.

Naujas JAV LB krašto valdybos pirmininkas Arvydas Urbonavičius.
Sandros Šcedrinės nuotr.

Gruodžio pirmoje pusėje vos kelioms dienoms apsilankęs Lietuvoje, naujasis JAV LB pirmininkas surado laiko susitikti ir pasidalyti mintimis apie jo vadovaujamos bendruomenės dabartį ir ateitį.

Koks šio Jūsų trumpo apsilankymo Lietuvoje tikslas?

Pagrindinis šio mano vizito tikslas – programos „Globali Lietuva“ seminaras „Lietuvių organizacijos užsienyje – telkiančios ir aktyvios „Globalios Lietuvos“ programos dalyvės“, į kurį Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija sukviėtė lyderius iš užsienio. Aš – vienas iš pakviestųjų. Seminare bus diskutuojama apie lietuvių organizacijų užsienyje darbą, ieškoma kelių, kaip koordinuoti veiksmus, kad ir organizacijos išsivijoje, ir Lietuva turėtų didesnės naudos. Man pačiam iš to bus daug naudos, nes JAV LB krašto valdybos pirmininko pareigas einu tik porą mėnesių. Susitikti su kitais lyderiais, paimti iš jų pavyzdį, pasidalyti savo patirtimi – tai neįkainojama proga.

Jums tapus JAV LB krašto valdybos pirmininku, mėginau prisiminti, ką žinau apie Jus. Vienintelis dalykas, kurį prisiminiau, tai Jūsų dalyvavimas (su Janina Ūdriene) rašant prieš keletą metų pasirodžiusį vadovėlį apie JAV LB. Amerikiečiai Jus pavadintų *dark horse*.

Taip, iš tikrųjų, gal dėl to ir išrinko (juokiasi), nes nebuvau tiek žinomas, kad turėčiau blogą ar gerą bagažą. Juk sakoma, kad iš šviežios tešlos geresnę duoną galima išminkyti (juokiasi). Nesakau, kad neturiu jokio įdirbio, bendruomeninėje veikloje dalyvauju daugiau nei dvidešimt metų. Man visuomeninis darbas ne naujiena – visą laiką buvau visuomenininkas. JAV LB taryboje esu nuo 2002 metų, taigi tikrai gerai žinau JAV LB struktūrą. Padėjau Janinai Ūdrienei parengti vadovėlį, kurį čia minite, ir dėl pilietybės klausimų daug diskutavau, bendravau su ilgamečiais bendruomenės nariais Regina Narušiene, Arvydu Barzduku ir kitais. Nesu buvęs aukštose pareigose ne dėl to, kad manęs nekviėtė ar nenorėjau, vis maniau, kad yra geresnių už mane žmonių. Bet vieną dieną žmogus subręsti ir pagalvoji, kad dabar ir aš jau galėčiau pasidalyti savo patirtimi su kitais.

Kokia Jūsų patirtis? Kas nulėmė, kad sutikote kandidatuoti į JAV LB krašto valdybos pirmininko postą?

Labai sunku atsakyti vienu sakiniu. Mačiau didelį žmonių pasitikėjimą manimi, man pačiam tai buvo labai netikėta. Aš visą laiką maniau, kad esu nelabai matomas, pasirodo, blogai apie save galvojau (juokiasi), per daug kukliai. Žmonės stūmė mane į naujas pareigas, žinodami, kad galiu jas tinkamai eiti, ir norėdami pokyčių. Kiekviena nauja valdžia, kiekviena pirmininkas, kiekviena nauja krašto valdyba atsineša ką nors naujo. Nebūtinai turime griauti tai, kas buvo padaryta iki šiol, bet naujesnės idėjos visą laiką duoda ką nors pozityvaus. Mačiau, kad keistinių, nebūtinai blogų, dalykų yra. Laikai yra kiti. Anksčiau buvo galima dešimtmečiais matuoti organizacijos keitimosi fazes, dabar viskas pasikeičia per metus. Tai, kas buvo aktualu prieš metus, šiandien jau nėra aktualu, arba atvirkščiai. Ir aš mačiau, kad reikia šiokių tokių pasikeitimų. Be abejo, didžiausią dėmesį skyriau rinkdamas savo komandą. Ieškojau žmonių, kurie atsakingai galėtų atlikti savo darbą ir kuriais galėčiau pasitikėti. Tarp mano komandos narių yra susitarimas, kad nesame pavieniai asmenys, kad esame komanda ir sprendžiame reikalus kartu.

Kalbant apie šiandienos reikalavimus ir būtinybę keistis, JAV LB, būdama pati didžiausia bendruomenė už Lietuvos ribų, labiau primena lėtai

plaukiantį laivą nei greitai tarp bangų nardančią valtelę. Ką reikėtų daryti, kad JAV LB galėtų greičiau reaguoti į besikeičiantį laiką ir jo keliamus naujus reikalavimus?

Turbūt būtų lengviau laimėti loterijos „Powerball“ milijonus, nei atsakyti į Jūsų klausimą (juokiasi). Pasigendu to laviravimo, bendrų sąlyčio taškų ieškojimo ir supratimo, ko mes vienas iš kito norime, ar kalbėtume apie JAV LB santykį su Lietuva, ar net tarpusavio... JAV LB yra viena iš didžiausių pasaulyje, stipriausių savo struktūra, savo istorija - vos ne viskuo. Tokia maža Lietuva. Mes turime tiek daug lietuviškų organizacijų Amerikoje, bet neturime bendro susitarimo, bendro sąlyčio taško, dirbame kiekvienas atskirai, dirbame Lietuvai, bet nebendradarbiaujame. Vienas iš mano norų, gal net tikslų, - sujungti jas visas. Tai nereiškia, kad visos jos turėtų priklausyti JAV LB ir mes joms vadovautume. Gink Dieve, ne! Jos yra atskiros organizacijos. Noriu dalytis patirtimi, idėjomis, pasiekimais ir skatinti vienam iš kito mokytis. Tada ir Lietuva į mus žiūrės kaip į didesnę organizaciją, ir gal daugiau Lietuvai galėtume duoti. Nes šiandien mes, Amerikos lietuviai, esame dingę iš Lietuvos akiračio - iš jos televizijos, spaudos.

Buvusi krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė-Rosen abiejų savo kadencijų metu ypatingą dėmesį kreipė į naujų bendruomenių steigimą ir lituanistinį švietimą. Ar Jūs darysite tą patį?

Skleisti gerąją žinią visada bus mūsų prioritetas. Jungti, vienyti bendruomenes, ieškoti naujų bendruomenių yra labai svarbu. Lituanistinis švietimas, be abejo, yra vienas iš svarbiausių mūsų prioritetų. Ir ne tiek keisti, kiek skatinti, kilstelėti į kitą lygį... Tai nebus pamiršta ar nustumta į antrąjį planą. Tačiau kartu mes orientuosimės į Lietuvą, kad tarp mūsų ir Lietuvos atsirastų dvipusis eismas: mes duodame Lietuvai ir Lietuva duoda mums. Aišku, iš Lietuvos neprašome jokios materialios paramos. Sakyčiau, kad tas bendradarbiavimas visose srityse buvo ne tiek apleistas, kiek ta terpė ne iki galo buvo užpildyta. Be abejo, tai sietina su būsimais rinkimais, referendumu dėl pilietybės, apskirtai pilietiškumo ugdymu. Jei anksčiau tai buvo savaimė suprantamas dalykas, jei galvojome, kad tai kiekvieno asmeninis reikalas, dabar matome, kad pilietiškumą reikia ugdyti ir stimuliuoti. Mes privalome kiekvieną dieną vieni kitiems, sau, Lietuvos piliečiams, gyvenantiems užsienyje, priminti, kad turime pareigų Lietuvai. Kartais žmogus per gerai gyvena ir pamiršta, kad turi ne vien tik teises, bet ir tam tikras prievoles.

Referendumas dėl pilietybės jau visai čia pat. Ar nepavėlavome į benuvažiuojantį traukinį? Ar nesame pasmerkti pralaimėti, jam dar net neprasidėjus?

Mes turime parodyti, ypač Lietuvai, Seimui, Vyriausybei, politikams, kad turime valią eiti iki galo, kad mums tai yra svarbu. Norime, kad Lietuva žinotų, jog mes tam neabejingi. Nenoriu mesti akmenis vien tik į savo daržą. Galiu tą akmenį mesti ir į Lietuvos politikų daržą, nes jie iki galo neatliko savo pareigos. Jie neskatina pilietiškumo Lietuvoje, neragina žmonių išsakyti savo valią. Ne tik dėl referendumo, bet ir dėl prezidento rinkimų. Toks vaizdas, kad turime kambaryje dramblį, kurį politikai ignoruoja. Būtent taip aš vertinu dabartinį požiūrį į referendumą. Mes jį ignoruojame ir manome, kad jis savaime turi įvykti.

Neseniai duotame interviu ilgametis JAV LB prezidiumo pirmininkas Juozas Polikaitis gyrė atsinaujinusią JAV LB tarybą, džiaugėsi, bet kartu ir išsakė nuogąstavimą, kad net trečdalis tarybos narių yra naujokai, naujausiai lietuvių emigracijos bangai priklausantys lietuviai. Ar, Jūsų nuomone, tai pliusas ar vis dėlto minusas?

Aš skatinu tuos pokyčius, nes ir aš kažkada buvau naujokas. 2002 metais, kai mane išrinko į JAV LB tarybą, buvau vienas trisdešimtmetis, likusieji nariai buvo šešiasdešmečiai ar net vyresni. Buvau pirmas naujosios bangos atstovas taryboje, ir man tai tikrai buvo šokas. Žiūrint iš šios dienos perspektyvos, aš džiaugiuosi, kad naujos kartos lietuviai domisi bendruomenine veikla, jaučia atsakomybę lietuvybei. Vadinasi, jie žino, kas jie yra, jie nori būti to dalis. Ko aš pasigendu, tai tęstinumo. Per daug didelis pasikeitimas yra tolygus perversmui. Perversmas – nenoriu sakyti krizė – yra negerai. Pas mus viskas gerai, bet noriu, kad šalia naujų narių tam tikrą procentą sudarytų ir senbuviai. Nes mes, naujai atėję, ar aš į naujas pareigas, ar žmonės taryboje, nieko neišmoksime iš žmogaus, kuris taryboje buvo tik vieną kadenciją. Jei mes neturėsime tęstinumo ir taryba keisis kas treji metai, prarasime savo šaknis, prarasime pagrindą. Tai būtų neatleistina klaida. Tokio tęstinumo reikia ir jį skatinsiu. Nauji žmonės visada yra pageidaujami, bet skatinsiu, kad ir seniai bendruomenėje dirbantys žmonės neišeitų, kad jie surastų savo vietą ir jaustųsi naudingi.

Pažįstu ne vieną Amerikos lietuvį, kuris bandė dalyvauti LB veikloje, bet po kurio laiko išėjo. Kaip motyvuotumėte kitus įsijungti į bendruomeninę veiklą?

Gal ne kiekvienas buvo išgirstas? Nežinau. Gal negarsiai kalbėjo, kad būtų išgirstas. Nenoriu sakyti, kad jie išėjo dėl savo pačių kaltės. Gal nebuvo įvertinti, gal turėjo savo ambicijų, savo norų, bet nebuvo iki galo išgirsti? Tai yra normalu, aš pats pažįstu nemažai žmonių, kurie po poros kadencijų išėjo. Taip būna, čia nieko negali padaryti. Tad raginčiau žmones kalbėti grašiai ir išsakyti savo nuomonę.

O kas Jus patį motyvuoja toliau dirbti JAV LB labui?

Gal alkis? (juokiasi). Dvasinis alkis. Esu iš mažos Omahos lietuvių bendruomenės. Kažkada, prieš 40, gal net 50 metų, Omahos bendruomenė buvo labai didelė. Daug iškilių žmonių iš jos yra kilę. Kai aš atvykau, Omahos bendruomenės aukso amžius jau buvo praėjęs. Šiandien ji beveik visai sunykus, bet mes bandome ją išlaikyti. Gal todėl, kad aš visą laiką norėjau jausti lietuviškumą, ir mano Omahos bendruomenė pasidarė per maža? Aš galėjau joje dirbti ir dirbu po šiai dienai, bet veiklos laukas pasidarė per mažas. Iš lietuviškumo alkiuėjau į tarybą. Į retą JAV LB tarybos sesiją esu nenuvažiavęs. Man reikalinga lietuviybė, nes ji yra mano gyvenimo dalis. Tai mano kasdienybė. Negalėčiau to nedaryti, nors bandžiau. Praeitą kadenciją savanoriškai nusprendžiau nedalyvauti tarybos veikloje. Bet mano žmona, kuri yra Kryžkelės apygardos pirmininkė, dalyvavo. Tad nors taryboje nedalyvavau, visiškai nuo jos nenusišalinau. Ir aš pradėjau dūsti. Man pradėjo trūkti atsakomybės, norėjau kažką daryti Lietuvai. Lietuviškumas yra mūsų šeimos *biznis*, jei taip galima pasakyti (juokiasi). Sugrįžęs į tarybą, nekėliau sau aukštų tikslų, pavyzdžiui, tapti krašto valdybos pirmininku. Mane Juozas Polikaitis vis įkalbinėjo tapti prezidiumo pirmininku. Su ta mintimi ir atvažiavau į naujos tarybos sesiją. Buvau tam pasiruošęs. Tačiau jau pačią pirmą sesijos dieną sulaukiau tokio spaudimo kandidatuoti į krašto valdybos pirmininkus, kad negalėjau ignoruoti žmonių palaikymo. Negalėjau, nenorėjau jų nuvilti. Tad spontaniškai išėjo, kad iškėliau savo kandidatūrą jau būdamas sesijoje. Ir mane išrinko. Pats to nesitikėjau, nes kiti du kandidatai buvo stiprūs, rimti, turintys bendruomeninės patirties.

JAV LB pareigas einate du mėnesius. Ką jau nuveikėte, kokie neatidėliotini darbai laukia?

Šiuos du mėnesius galima vadinti medaus mėnesiu (juokiasi). Visi patenkinti, visi pasiskirstę pareigomis... Užtruko mėnesį, kol surinkau krašto valdybą ir taryba patvirtino ją. Pirmasis mėnuo buvo skirtas apšilimui, žmonių paieškai,

informacijos rinkimui ir pan. Antrąjį mėnesį susidėliojome prioritetus. Turėjome vieną valdybos posėdį, kurio metu absoliučiai nieko nespėdėme, tik sudėliojome prioritetus: kas yra aktualiausia dabar, kas bus aktualu rytoj ir po metų. Žinome, kad yra daug spręstinių ir testinių klausimų, bet jei visus juos pradėsime spręsti vienu metu, bus chaosas. Tad nusprendėme susidėlioti prioritetus taip, kad kai įvykdysime vienus, eitume prie kitų. Žinau, kad gal daugiau laiko užtruksime, bet norime darbą atlikti ir galo ir tik tada imtis naujų darbų.

Kokie Jūsų vadovaujamos valdybos prioritetai?

Aišku, pirmiausia piniginiai reikalai. Nė viena bendruomenė negali išsilaikyti be pinigų. *Bridges* žurnalas taip pat yra vienas iš prioritetų. Kol kas dar negaliu atsakyti, koks likimas laukia žurnalo, šiuo metu svarstome visas galimybes. Kitas klausimas yra balsavimai, pilietiškumo skatinimas. Tai labai svarbus klausimas. Jam skiriame antrą pagal svarbą vietą. Taigi šie trys klausimai mums šiuo metu yra svarbiausi. Aišku, tai nereiškia, kad kol jų neišspręsimė, nieko kito nedarysimė, vis dėlto jiems šiandien teikiame pirmenybę. Na, o bendras, ilgalaikis visos JAV LB prioritetas yra mūsų bendruomenės atstovavimas ir jos viešinimas Lietuvoje. Norime, kad apie mus Lietuvoje girdėtų.

LJAV LB krašto valdybos pirmininkas A. Urbonavičius su Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimo dalyviais. R. Urbonavičienės nuotr.

Lankydamasis Čikagoje, JAV LB krašto valdybos pirmininkas A. Urbonavičius (viduryje) susitiko su Lietuvių Fondo valdybos pirmininku Tauru Buble (kairėje) ir Pasaulio lietuvių centro vykdomoju direktoriumi Artūru Žiliumi (dešinėje). R. Urbonavičienės nuotr.

Raminta ir Arvydas Urboanvičiai Lietuvių Fondo metiniame pokylyje Lemonte, IL.
Sandros Ščedrinės nuotr.

JAV LB XXII tarybos I sesijoje - ilgamečiai JAV LB nariai, Laurynas R. Misevičius (kairėje) ir Arvydas Arvydas Urbonavičius. JAV LB nuotr.

pasauliolietuvis.lt

„Lietuvybė pasaulyje“

Mielai pasidalysime svetainėje skelbiamais tekstais ir nuotraukomis, tik prašome nurodyti informacijos šaltinį ir autorius.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

